

Návrh Územného plánu obce Veľká Franková

Správa o hodnotení strategického dokumentu Veľká Franková

(podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie v znení neskorších predpisov)

Jún 2021

*územný plán obce Veľká Franková správa o hodnotení strategického dokumentu
etapa návrh riešenia*

OBSAH

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	4
A.I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	4
A.I.1 Označenie.....	4
A.I.2 Sídlo.....	4
A.I.3 Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	4
A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	4
A.II.1 Názov.....	4
A.II.2 Územie.....	4
A.II.3 Dotknuté obce	4
A.II.4 Dotknuté orgány	4
A.II.5 Schvaľujúci orgán.....	5
A.II.6 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokum. presahujúcich štátne hranice.....	5
B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	6
B.I. Údaje o vstupoch.....	6
B.I.1 Pôda	6
B.I.2 Voda	7
B.I.3 Suroviny	8
B.I.4 Energetické zdroje.....	8
B.I.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	10
B.II. Údaje o výstupoch.....	11
B.II.1 Ovzdušie	11
B.II.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.....	11
B.II.3 Odpady	14
B.II.4 Hluk a vibrácie.....	14
B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia.....	14
B.II.6 Doplnujúce údaje.....	14
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	15
C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	15
C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia.....	15
C.II.1 Horninové prostredie	15
C.II.2 Klimatické pomery	16
C.II.3 Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia.....	16
C.II.4 Vodné pomery.....	16
C.II.5 Pôdne pomery.....	18
C.II.6 Fauna, flóra.....	18
C.II.7 Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.....	20
C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osob. predpisov	21
C.II.9 Obyvateľstvo – demografické údaje, aktivity, infraštruktúra	23
C.II.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti.....	24
C.II.11 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	25
C.II.12 Iné zdroje znečistenia.....	26
C.II.13 Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.....	26
C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	26
C.III.1 Vplyvy na obyvateľstvo.....	26
C.III.2 Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodyn. javy a geomorf.	26

C.III.3 Vplyvy na klimatické pomery.....	26
C.III.4 Vplyvy na ovzdušie.....	27
C.III.5 Vplyvy na vodné pomery	27
C.III.6 Vplyvy na pôdu.....	28
C.III.7 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.....	28
C.III.8 Vplyvy na krajinu	28
C.III.9 Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma.....	29
C.III.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.....	29
C.III.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	29
C.III.12 Iné vplyvy	30
C.III.13 Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	30
C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	30
C.V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.....	33
C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia.....	33
C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	34
C.VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	34
C.IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	35
C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	35
C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov	35
C.XII. Grafická príloha	36

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I. Základné údaje o obstarávateľovi

A.I.1 Označenie

Obec Veľká Franková

A.I.2 Sídlo

Obecný úrad Veľká Franková č.74,
059 78 Veľká Franková

A.I.3 Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Pavol Soľava, starosta obce

tel.: 052/489 2637

fax: 052/489 2637

mob.: 0903 960 402

e-mail: obec.v.frankova@neton.sk

webová stránka: www.velkafrankova.sk

A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

A.II.1 Názov

Územný plán obce Veľká Franková – etapa Návrh riešenia

A.II.2 Územie

Samosprávny kraj: Prešovský

Kód kraja: 700

Okres: Kežmarok

Kód okresu: 703

Obec: Veľká Franková

Katastrálne územie: Veľká Franková

Rozloha: 1059 ha

Geografické pomery: nadmorská výška: 658 m n.m. stred obce;

Súradnice : 49°20 08"S , 20°17 56"v.z.d.,

Počet obyvateľov obce: 350

Hustota obyvateľstva: 33 ob./km²

A.II.3 Dotknuté obce

Obec Spišské Hanušovce

Obec Matiašovce

Obec Malá Franková

Obec Osturňa

Obec Jezersko

A.II.4 Dotknuté orgány

1. Ministerstvo ŽP SR, odbor štátnej geologickej správy, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Ministerstvo ŽP SR, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
3. Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Komenského 39/ A, 040 01 Košice
4. Dopravný úrad SR, letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
5. Okresný úrad Prešov, odb. výstavby a byt. politiky, Námestie mieru 2 , 080 01 Prešov
6. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP, Námestie mieru 2 , 080 01 Prešov
7. Okresný úrad Kežmarok odbor starostlivosti o ŽP, Huncovská 1, 060 01 Kežmarok
8. Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
9. Krajský pamiatkový úrad, Hlavná 116, 080 01 Prešov
10. Okresný úrad Kežmarok, odbor CO a KR, Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok
11. Obvodný banský úrad v Košiciach, Timonova 23, 040 01 Košice
12. Okresný úrad Kežmarok, pozemkový a lesný odbor, Mučeníkov 4, 060 01 Kežmarok
13. Okresný úrad Kežmarok, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií , Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok
14. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Zdravotnícka 3, 058 01 Poprad
15. Regionálna veterinárna a potravinová správa, Partizánska 83, Poprad
16. Úrad Prešovského samosprávneho kraja, odbor projektového riadenia, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
17. Správa PIENAPu, SNP 29/57 061 01 Spišská Stará Ves
18. Obec Slovenská Ves
19. Obec Osturňa
20. Obce Matiašovce
21. Obec Malá Franková
22. Obec Jezersko
23. Podtatranská vodárenská spoločnosť a.s. Hraničná 662/17, 058 89 Poprad
24. Slovenský vodohospodársky podnik š.p. , PD a P, Levočská 852/31, 058 01 Poprad
25. Východoslovenská distribučná a.s., Mlynská 31, 042 91 Košice
26. SPP distribúcia, a.s., Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava
27. Slovak Telecom a.s., odd. technického rozvoja, Poštová 18, 040 01 Košice
28. Slovenská správa ciest, generálne riaditeľstvo, Miletičova 19, 826 19 Bratislava
29. SEPS a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava
30. T-mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava
31. Orange Slovensko a.s, Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava
32. Telefónica O2 Slovakia, s.r.o., Einsteinova 24 ,85101 Bratislava

A.II.5 Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Veľká Franková

A.II.6 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Vzhľadom na charakter a rozsah strategického dokumentu a vzdialenosti obce od štátnych hraníc nie je predpoklad, že navrhované riešenie návrhu ÚPN O bude mať negatívny vplyv na životné prostredie susedného štátu - Poľskej republiky.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I Údaje o vstupoch

B.I. 1 Pôda

Štruktúra územia obce Veľká Franková je nasledujúca:

Celková výmera územia v ha	1059,0
poľnohospodárska pôda	608,8
<i>v tom:</i>	
orná pôda	94,9
chmeľnice	0,0
vinice	0,0
záhrady	13,9
ovocné sady	0,0
TTP	500,0
nepoľnohospodárska pôda	450,2
<i>v tom:</i>	
lesné pozemky	369,4
vodné plochy	26,5
zastavané plochy	53,1
ostatné plochy	1,2

Zdroj: Štatistický úrad SR,

V obci Veľká Franková z celkovej výmery katastrálneho územia 1059,0 ha zaberá poľnohospodárska pôda 608,8 ha, čo predstavuje 57,48%. Lesné porasty v katastrálnom území predstavujú 34,88 % z rozlohy územia a nachádzajú sa prevažne v západnej časti riešeného územia. V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce dominujú trvalé trávne porasty, ktoré zaberajú 82 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu (PPF) a zároveň tvoria viac ako polovicu celkovej výmery územia. Orná pôda tvorí 16 % PPF a 9 % z celkovej výmery územia. V poľnohospodárskej výrobe má vzhľadom k rozsiahlym plochám TTP priaznivé podmienky živočíšna výroba (najmä na chov oviec a dobytky), táto výroba však dokáže uživiť (ako hlavný zdroj obživy) len obmedzený počet obyvateľov. Časť obyvateľstva hospodári na súkromných poliach, na ktorých v rámci samozásobovania pestuje najmä zemiaky, pšenicu a krmoviny. Na svojich hospodárskych dvoroch sa obyvatelia venujú chovu domácich zvierat.

V zmysle zákona č. 57/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy je potrebné prihliadať na ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (ďalej len BPEJ). V katastri Veľká Franková kód KÚ 867705 sa nachádzajú tieto kódy BPEJ 0969242, 1066542, 1069542, 1078262, 1078362, 1079262, 1082682, 1082683, 1082782, 1082783, 1082882, 1082883, 1082982.

Podľa skupín BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka - klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti) sa v k.ú. obce nachádzajú pôdy zaradené do strednej kvality 5. až 7. kvalitatívnej skupiny (12,47%) a nízkej 8. až 9. (48,56 %). Podľa Prílohy č.2 NV č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sú v zozname najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek tieto chránené pôdy 0969242 1066542 1069542 1070433 1072243 1078262 1078362 1078462 1078463 1079262.

Vodná erózia poľnohospodárskych pôd je silná (47,95 %) a bez erózie (49,68 %). Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd veternou eróziou nie je žiadna.

Viac ako tretinu rozlohy katastrálneho územia obce (369,4 ha; 35%) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Územie patrí do oblasti s výskytom jelenej, srnčej a diviacej zveri a obhospodaruje ho miestne „Poľovnícke združenie Franková vo Veľkej Frankovej“, existujúce od roku 1993. Lesné hospodárstvo realizuje v katastri obce Veľká Franková „Urbárska spoločnosť, pozem. spol. Veľká Franková“, sídliaca v budove obecného úradu Veľká Franková.

Návrh perspektívneho použitia PP na nepoľnohospodárske účely v alternatíve návrhu ÚPN obce.

Rekapitulácia:

Navrhovaný záber poľnohospodárskej pôdy: 29,1684 ha

V nulovom variante nedôjde k navrhovanému záberu poľnohospodárskej pôdy.

V Návrhu riešenia ÚPN-O Veľká Franková sa neuvažuje so záberom lesných pozemkov na výstavbu. Návrh rešpektuje požiadavky na ochranu lesných pozemkov v zmysle § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

B.1.2 Voda

Obec nemá vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia sú samozásobovaní pitnou vodou z domových studní. Časť obce je zásobovaná vodou zo spoločných rezervoárov z miestneho vodného zdroja.

VÝPOČET POTREBY PITNEJ VODY:

Celková bilancia spotreby vody je vypočítaná podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií. Navrhuje sa spoločný vodojem pre obce Veľká a Malá Franková.

A.) Potreba vody pre bytový fond

1.2 ostatné byty s lokálnym ohrevom TU vody so sprch. kútom..... 100 l/ osoba-1 deň-1

B.) občianska a technická vybavenosť

špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť

1.2 obec 1 000 obyvateľov..... 25 l/osoba-1 deň-1
predpoklad 850 obyvateľov obce V.Franková + 400 obyv. Malá Franková – spolu 1250 obyv.

Priemerná potreba vody $Q_p = 1250 \times 125 = 156\,250$ l/deň (koef.86400)= 1,81 l/s

Max. denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d = 156\,250 \times 1,6 = 250\,000$ l/deň = 2,89 l/s

Max. hod. potreba vody $Q_h = 1/24 \times Q_m$. $k_h = 1/24 \times 250\,000 \times 1,8 = 18\,750$ l/h= 5,21 l/s

Ročná potreba vody $Q_r = 250\,000 \times 365 = 91\,250\,000$ l = 91 250 m³/rok

Celkový objem vodojemu je 60% maximálnej dennej potreby vody

Max. denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d = 250\,000 \times 1,6 = 400\,000$ l/deň

60% × 400 maximálnej dennej potreby vody 666,6 m³; potreba dve komory - 350 m³.

● Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Súčasný stav

Splaškové vody sú odkanalizované do žump a domových čistiarní odpadových vôd.

Zrážkové vody sú iba čiastočne odvádzané systémom povrchových odtokov.

Zaústené sú do miestnych recipientov.

Návrhový stav

Pre odpadové vody sa navrhuje sústava kanalizačných vetiev potrubí a spoločná

ČOV pre Veľkú a Malú Frankovú umiestnenú pri Frankovskom potoku. Výstavba

spoločnej ČOV pre obidve obce na výhľadové obdobie r. 2045 pre 1250 obyvateľov.

VÝPOČET MNOŽSTVA SPLAŠKOVÝCH VÔD

Výpočet množstva splaškových vôd je spracovaný podľa STN 75 6101:

Priemerná potreba vody $Q_p = 1250 \times 125$ l/deň $Q_p = 156\,250$ l/deň = 1,81 l/s

Priemerný denný prietok splaškov $Q_s = 1,33$ l/s

Max. hodinový prietok splaškov $Q_{sdmax} = Q_p \times k_{max} / 24 = m^3.h^{-1}$

$Q_{sdmax} = 156,25 \times 6,9 / 24 = 44,92$ m³.h⁻¹

Množstvo odpadových vôd a produkcia znečistenia BSK5 a NL

Množstvo odpadových vôd je 156,25 m³.deň⁻¹.

Znečistenie BSK5 = 60 g.obyv.⁻¹ deň⁻¹.

Orientačná hodnota znečistenia odpadových vôd z domácností podľa STN 736708 je 400 g.m³ pri potrebe vody 150 l. obyv.⁻¹ deň⁻¹.

Počet ekvivalentných obyvateľov = $400 \times 156,25 : 60 = 1041,6$ EO

Denná produkcia BSK5 = $1041,6$ EO × 60 g.obyv.⁻¹ deň = 62 496 g.deň = 62,49 kg.deň⁻¹

Denná produkcia NL = $1041,6$ EO × 90 g.obyv.⁻¹ deň = 93 744 g.deň = 93,74 kg.deň⁻¹.

B.I.3 Suroviny

V katastrálnom území obce Veľká Franková nie je v súčasnosti určený dobývací priestor alebo chránené ložiskové územie. V katastrálnom území sa nenachádzajú objekty a záujmy chránené podľa banského zákona.

B.I.4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Obec Veľká Franková je napájaná z vonkajšieho VN 22 kV vedenia č.572 napojeného z elektrickej stanice ES 110/22 kV Stará Ľubovňa. V obci je zásobovanie

elektrickou energiou realizované vonkajším nadzemným elektrickým vedením prierezov AIFe 4x25, AIFe 4x35, AIFe 4x50 resp. AIFe 4x70, ktoré je napájané zo 4 transformačných staníc. Osvetlenie komunikácií a verejného priestranstva je dostatočné. Ovládanie osvetlenia je centrálné. Obec je kompletne elektrifikovaná. Dodávka elektrickej energie pre obec Veľká Franková je zabezpečená z jestvujúceho vzdušného 22 KV. Rozvodná vzdušná sekundárna sieť v obci je na betónových stĺpoch. Sieť vysokého a nízkeho napätia je vo vyhovujúcom technickom stave. Hlavným napájacím bodom zásobujúcim prevažnú časť odberateľov bytovo - komunálneho odberu, menšieho a stredného priemyselného odberu elektrickej energie, ako aj veľkoodberateľov je 110 kV/22 kV rozvodňa VVN/VN Kežmarok, ktorá disponuje 2x40 MW inštalovaným výkonom. Rozvodňa je napojená dvoma vedeniami 110 kV, a to vedením č. 6410 ES – Kežmarok - Stará Ľubovňa a 6411 SNV – Kežmarok. Z rozvodne 110/22 kV Kežmarok obec Veľká Franková napája 22 kV linka č.282. Na území obce sa nachádza Malá vodná elektrárň Veľká Franková.

V návrhu ÚPN O sa navrhuje:

- rekonštruovať časť NN vedenia v obci (podľa predpokladov VSE, Východoslovenská energetika a.s. Košice),
- vybudovať vonkajšiu sekundárnu sieť káblovým vedením v zmysle urbanistického návrhu.

NN rozvod pre novú výstavbu sa urobí káblovým vedením s napojením na jestvujúcu NN sieť a z nových trafostaníc. Pre komerčné účely sa rozvod urobí káblovými vedeniami.

Rozvod verejného osvetlenia sa pre novú výstavbu urobí v zemi a na uliciach sa postavia stĺpy verejného osvetlenia. Napojenie nového verejného osvetlenia sa urobí z jestvujúcich NN rozvodov pre verejné osvetlenie a z nových skríň verejného osvetlenia. V navrhovaných lokalitách budú nové trafostanice, predpokladá sa s počtom štyroch trafostaníc.

Zemný plyn

Obec Veľká Franková je plynofikovaná. V súčasnosti je obec napojená na odber plynu pre vykurovanie a inú potrebu (ohrev vody, varenie). SPP - distribúcia, a.s. Bratislava, región Východ požaduje, aby v rámci vypracovania ÚPN-O Veľká Franková v súlade so zákonom č. 656/2004 Z.z. boli rešpektované ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynárenských zariadení, slúžiacich na rozvod zemného plynu. SPP – distribúcia, a.s. Bratislava z hľadiska budúceho rozvoja nepožaduje vyčlenenie plôch pre osadenie nových objektov. Pri návrhu nových trás plynárenských zariadení do plánovaných IBV, je potrebné ich trasovať po verejných priestranstvách, ktoré budú v majetku obce. Ďalšie stupne projektovej dokumentácie požadujú zaslať na odsúhlasenie na SPP – distribúcia, a.s. Bratislava. Zásobovanie obce teplom je riešené individuálne čiastočne kúrením na tuhé palivo a drevo. Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od tepelného zdroja a spôsobu vykurovania. V rodinných domoch a budovách v obci sa využívajú rôzne zdroje tepla a viaceré spôsoby vykurovania.

Veľká Franková sú zásobované zemným plynom z VTL plynovodu Kežmarok – Spišská Belá – Slovenská Ves DN 150, PN 40. Ako médium sa používa zemný plyn naftový s výhrevnosťou 33,5 MJ m⁻³. Rozvod plynu v sídle je prevedený ako STL plynovod PN 0,3 MPa s domovými regulátormi STL/NTL. STL rozvod v obci Veľká

Franková je D 50 a 63. Dimenzie prípojok sú D 32 až D 40. Miestna distribučná sieť je budovaná z materiálu PE. Uvedený stav vyhovuje i pre návrhové obdobie, z ktorého sa bude odvíjať i plynofikácia pre navrhované objekty RD, OV a podnikateľské subjekty v obci. Miestne plynovody sú dimenzované tak, aby boli schopné zabezpečiť dodávku plynu aj pri zvýšenom náraste spotreby než je uvažovaný.

Potreba zemného plynu – návrhový variant:

Rodinné domy - 350 b.j.

Občianska vybavenosť cca 10 objektov/ základná a materská škola, obchody ,služby, opatrovateľská služba,

Šport a rekreácia cca 5 objektov, multifunkčná hala, ihriská

Celkový predpokladaný odber plynu bude 700 m³/hod.

B.I.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Cestná doprava

• Súčasný stav

Riešené územie obce Veľká Franková sa nachádza v okrese Kežmarok. Územie ako spádové je súčasťou regiónu s väzbou na prihraničné a cezhraničné regióny. Hlavnú komunikačnú os tvoria cesty III. triedy a to cesta III/3110 z Malej Frankovej cez Veľkú Frankovú do Osturne a cesta III/3109 do obce Spišské Hanušovce.

Územie Zamaguria je pomerne izolované od cestných komunikácií vyššieho rádu tak v Slovenskej republike, ako aj v Poľsku. Najbližšie napojenie na cestu I. triedy predstavujú dopravné uzly v Spišskej Belej (cesta I/67) a Starej Ľubovni (resp. v Hniezdom, cesta I/77), v Poľsku je to dopravný uzol Nowy Targ. Z aspektu pripojenia na cesty I. triedy je teda poloha Veľkej Frankovej veľmi nevýhodná. Navyše, horský hrebeň Spišskej Magury, tiahnuci sa celou južnou a juhovýchodnou hranicou Zamaguria, výrazne zvyšuje nielen cestnú vzdialenosť, ale aj časovú dostupnosť obce. Najdôležitejším a zároveň aj najbližším dopravným uzlom pre obec Veľká Franková je mesto Poprad, na území ktorého sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko a okolo ktorého tiež prechádza najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska - diaľnica D1. Ďalšími významnými dopravnými uzlami v širšom okolí sú mestá Krakov a Košice. Dopravná infraštruktúra Zamaguria je tvorená len cestnými ťahmi nižšieho rádu. Komunikačnú os územia tvoria dve cesty II. triedy č. 542 a č. 543. Cesta č. 542, prebiehajúca severo-južným smerom v dĺžke 27 km, spája Spišskú Starú Ves so Spišskou Belou, cesta č. 543, prebiehajúca západovýchodným smerom, spája hraničný prechod Lysá nad Dunajcom s obcou Hniezdne v blízkosti Starej Ľubovne. Cesta č. 542 sa napája na spomínanú cestu prvej triedy I/67, ktorá cez Plešivec, Rožňavu, Poprad a Ždiar spája Maďarsko s Poľskom. Cesta č. 543 sa v Hniezdom napája na cestu prvej triedy I/77, vedúcu cez Poprad, Kežmarok, Starú Ľubovňu, Bardejov a Svidník smerom na Rzeszow v Poľsku. Ostatné komunikácie v Zamagurí

predstavujú lokálne cesty III. triedy (napájajúce každú obec Zamaguria na cesty č. 542, resp. 543) a miestne komunikácie. Miestne komunikácie vo Veľkej Frankovej majú prevažne bezprašnú asfaltovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci ako aj cestnej siete v celom Zamagurí je na pomerne dobrej úrovni, menej kvalitné sú len niektoré krátke úseky lokálnych ciest III. triedy. Linky autobusovej dopravy zabezpečujú pre obyvateľov obce spojenie s okresným mestom Kežmarok, so Spišskou Starou Vsou a s obcou Osturňa.

Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Hlavným zdrojom hluku z dopravy v obci je štátna cesta III/3110 a III/3109 a jej prietiah katastrom. Podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z. z. o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií je najvyššia prípustná hladina hluku z dopravy pre obytné miestnosti bytových a rodinných domov $L_{Aeq,p} = 60$ dB. Táto hodnota v existujúcej zástavbe pozdĺž cesty III tr. nebude prekročená.

Na elimináciu hluku z cestnej dopravy v nových lokalitách zástavby navrhujeme vytvoriť dostatočne široký uličný priestor a uprednostniť prirodzenú ochranu zeleňou (živými plotmi, kríkmi, stromami, ap.) pred inými možnosťami.

Statická doprava:

Parkovisko pre osobné automobily je v obci vybudované len pri obecnom úrade. Do budúcnosti je v nadväznosti na všeobecný trend rozvoja automobilovej dopravy a zvyšovania počtu áut v domácnostiach vhodné uvažovať s výstavbou nových parkovísk na miestach, kde je zvýšená hustota parkujúcich áut – najmä pri kostole a pri cintoríne. Pozdĺž cesty III. triedy ani pozdĺž miestnych komunikácií nie sú vybudované žiadne plochy pre pešiu dopravu. V strednodobom horizonte je preto vhodné uvažovať s rozvojom plôch určených pre chodcov. Sieť cyklistických trás vedie po jestvujúcich komunikáciách ciest III. triedy, miestnych komunikáciách, poľných a lesných cestách.

Odstavovanie a parkovanie motorových vozidiel v obci sa realizuje:

- u obyvateľov rodinných domov na vlastnom pozemku
- pri objektoch občianskej vybavenosti a služieb
- eliminovať parkovanie automobilov na jazdných pruhoch komunikácií a voľne na zeleni
- v rodinných domoch novej zástavby riešiť parkovanie na vlastných pozemkoch
- pre výstavbu nových podnikateľských aktivít požadovať zabezpečenie potrieb pre statickú dopravu v zmysle STN 73 6110 a tieto riešiť na vlastnom pozemku
- pre novonavrhované lokality pre obchod, služby a rekreáciu uvažujeme s vytvorením parkovacích plôch, ich veľkosť a počet je potrebné dokladovať výpočtom podľa skutočného účelu a využitia

Osobná hromadná doprava

Preprava osôb z obce Veľká Franková do okresného mesta Kežmarok je zabezpečená autobusovou dopravou SAD Poprad a.s., a SAD Kežmarok. Denne je realizovaných 11 spojov do a z Kežmarku. Dostupnosť zastávok z obce je vyhovujúca, navrhuje sa úprava umiestnenia zastávok v rámci riešenia križovatiek s cestou III/3110 a III/3109 v obci.

Pešia a cyklistická doprava

Z obce vedie asfaltový cyklistický chodník cez hraničný prechod do susednej poľskej obce Kacwin, na ktorom možno vidieť dva pekné malé vodopády na vodnom toku Osturnianka (jeden na slovenskej, druhý na poľskej strane). Táto trasa sa v posledných rokoch stala veľmi obľúbenou a veľmi vyhľadávanou turistami a cyklistami zo Slovenska a taktiež aj z Poľska. K atraktivite tohto malebného regiónu prispieva aj novovybudovaná príjazdová asfaltová cesta z centra susednej obce, Malej Frankovej, ktorá vedie až k dolnej stanici lyžiarskych zjazdoviek Furmanec I a Furmanec II, ktoré sa stali vynikajúcim rozšírením tunajšieho jedinečného lyžiarskeho strediska Ski Bachledova, ktoré je už dnes prístupné až z troch obcí. V tomto smere sa stalo celoslovenským unikátom. Obec Veľká Franková realizovala projekt „Cykloturistika na severnom Spiši“, ktorej hlavným cieľom bola modernizácia cyklo-turistickej infraštruktúry. Cykloturistický chodník spája prihraničné obce s PR. Pešie chodníky sú vybudované len v centrálnej časti obce v rámci úprav verejného priestranstva. Ostatné miestne komunikácie sú bez chodníkov pre peších.

Železničná a letecká doprava

Veľká Franková (ako ani celé Zamagurie) nemá priame železničné spojenie, najbližšia železničná stanica na Slovensku sa nachádza v Spišskej Belej (28 km) a Starej Ľubovni (45 km), v Poľsku je to železničná stanica Nowy Targ (43 km). Železničné stanice v Sp. Belej a v St. Ľubovni však majú len regionálny význam, najbližšia železnica celoštátneho a medzinárodného významu sa nachádza v spomínanom Poprade. Pomerne blízko sa nachádzajú letiská medzinárodného významu. Menšie letisko sa nachádza v Poprade, odkiaľ sa však uskutočňujú poväčšine len charterové lety. Veľký význam má však letisko Kraków-Balice, z ktorého množstvo operujúcich leteckých spoločností zabezpečuje spojenie s väčšinou Európy.

B.II. Údaje o výstupoch

B.II.1 Ovzdušie

Priamo v obci neexistujú exaktné údaje o emisnom a imisnom zaťažení, nie je tu umiestnený žiadny veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Z lokálnych zdrojov sa na znečistení ovzdušia v najväčšej miere podieľa vykurovanie na báze pevného paliva.

B.II.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obec nemá vybudovaný verejný vodovod. Zásobovanie vodou si obyvateľstvo zabezpečuje zo spoločných rezervoárov z miestneho vodného zdroja (malé skupinky domov majú jeden vodný zdroj a z neho je do tejto skupinky domov privádzaná voda). Negatívnou skutočnosťou z aspektu vybavenosti územia infraštruktúrou a tiež z pohľadu ochrany životného prostredia je fakt, že Veľká Franková stále nemá vybudovanú ČOV ani verejné kanalizačné prípojky.

V obci sa spoločne uvažuje s výstavbou kanalizácie s vyústením do spoločnej ČOV pre obce Veľká Franková a Malá Franková pri Frankovskom potoku.

Kanalizáciu riešiť delenú:

- splaškovú do zberača, ktorý bude ústiť do ČOV obce,
- dažďovú do miestnych recipientov s maximálnym podielom vsakovania na pozemkoch.

V súčasnosti sú zrážkové vody iba čiastočne odvádzané systémom povrchových. Zaústené sú do miestnych recipientov .

Variant návrhu

Požiadavky na riešenie:

- postupne vybudovať v celej obci systém odvádzania zrážkových vôd delenou kanalizáciou a minimalizovať vtok týchto vôd do splaškovej kanalizácie tak, aby sa existujúca kapacita potrubí mohla využiť na odkanalizovanie splaškových vôd,
- využiť prirodzenú konfiguráciu terénu na odvedenie zrážkových vôd tak, aby sa maximalizovalo ich vsakovanie,
- rekonštrukcia oporných múrov Frankovského potoka,
- rešpektovať ochranné pásma kanalizácií a navrhovanej ČOV
- navrhnuť stavbu ČOV pri pôvodnej časti obce na výhľadové obdobie 2035
- rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie verejných kanalizácií pre pripravované lokality bytovej výstavby a občianskej vybavenosti a cestovného ruchu,
- pre nové lokality výstavby navrhnuť delenú kanalizáciu,

Kanalizáciu bude tvoriť niekoľko vetiev. jednotlivé vetvy bude zaústené do existujúcich kanalizačných vetiev a to cez nové revízne šachty ktoré sa vybudujú na jestvujúcich kanalizačných vetvách.

V predpokladaných miestach napojenia kanalizačných prípojk od jednotlivých pozemkov sa osadia kanalizačné odbočky DN 300/160.

Jednotlivé vetvy gravitačnej splaškovej kanalizácie sú navrhnuté PVCU-KGEM 315/5 SN8 KOM+ rúr kanalizačných hrdlových plnostenných, hladkých DN 300 SN 8, v celkovej dĺžke cca 2 000m.

Trasa kanalizácie je vedená pod plánovanou prístupovou komunikáciou.

Kanalizačné šachty na trase kanalizácie nových kanalizačných vetvách budú typového prevedenia so spodnou prefabrikovanou časťou jednoliateho dna s driebom z prefabrikovaných skruží Ø 1000 mm opatrených liatinovými poklopmi Ø 600 mm.

Zaústenie potrubia z PVC do šachty vyžaduje špeciálnu úpravu. Vzhľadom na mechanické vlastnosti PVC nie je dovolené kanalizačné rúry z PVC pri pripájaní na šachtu zabetónovať priamo do steny šachty. Pripájanie sa robí pomocou šachtovej vložky, ktorá umožňuje vodotesné a kĺbovité uloženie potrubia do šachty.

Na navrhovanom kanalizačnom potrubí budú urobené skúšky vodotesnosti v zmysle STN EN 1610 (75 6910) za účasti odberateľa stavby a prevádzkovateľa kanalizácie. Pri výstavbe kanalizácie dodržať STN 736101, 736005, 733050 a predpisy o bezpečnosti práce, ako i montážne predpisy pre prácu s potrubím PVC.

VÝPOČET MNOŽSTVA SPLAŠKOVÝCH VÔD

Výpočet množstva splaškových vôd je spracovaný podľa STN 75 6101:

výstavbu spoločnej ČOV pre obce na výhľadové obdobie r. 2045 -1250 obyvateľov

Priemerná potreba vody $Q_p = 1250 \times 125 \text{ l/deň}$ $Q_p = 156\,250 \text{ l/deň} = 1,81 \text{ l/s}$

Priemerný denný prietok splaškov $Q_s = 1,33 \text{ l/s}$

Max. hodinový prietok splaškov $Q_{s\text{dmax}} = Q_p \times k_{\text{max}} / 24 = \text{m}^3.\text{h}^{-1}$

$$Q_{s\text{dmax}} = 156,25 \times 6,9 / 24 = 44,92 \text{ m}^3.\text{h}^{-1}$$

Množstvo odpadových vôd a produkcia znečistenia BSK5 a NL

Množstvo odpadových vôd je $156,25 \text{ m}^3.\text{deň}^{-1}$.

Znečistenie BSK5 = $60 \text{ g.obyv.}^{-1} \text{ deň}^{-1}$.

Orientačná hodnota znečistenia odpadových vôd z domácností podľa STN 736708 je 400 g.m^3 pri potrebe vody $150 \text{ l. obyv.}^{-1} \text{ deň}^{-1}$.

Počet ekvivalentných obyvateľov = $400 \times 156,25 : 60 = 1041,6 \text{ EO}$

Denná produkcia BSK5 = $1041,6 \text{ EO} \times 60 \text{ g.obyv.}^{-1} \text{ deň}^{-1} = 62\,496 \text{ g.deň}^{-1} = 62,49 \text{ kg.deň}^{-1}$

Denná produkcia NL = $1041,6 \text{ EO} \times 90 \text{ g.obyv.}^{-1} \text{ deň}^{-1} = 93\,744 \text{ g.deň}^{-1} = 93,74 \text{ kg.deň}^{-1}$.

Dažďové vody

Časť obce má vybudovanú sieť odvodňovacích rigolov, slúžiacich na odvedenie dažďových a prívalových vôd do Osturnianskeho, Frankovského potoka a ich prítokov.

Obec sa v roku 2011 zapojila do Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky. V rámci tohto Programu získala na projekt protipovodňových opatrení finančnú dotáciu 20000,-eur. Počas trvania projektu bolo v obci Veľká Franková zhotovených 92 ks prahov, stupňov a hrádzok z drevnej guľatiny, 10 ks odrážok alebo prekleňovaní a 42 ks zasakávacích pásov. Spolu boli týmito opatreniami vytvorený vodozádržný priestor v objeme $10577,63 \text{ m}^3$. Uvedený projekt realizovalo 9 pracovníkov, ktorých obec prijala do pracovného pomeru prostredníctvom AOTP, realizovaných cez ÚPSVaR Kežmarok.

B.II.3 Odpady

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona o odpadoch. Na zber zmesového komunálneho odpadu z domácností sa používajú 110 l a 120 l KUKA nádoby, 1100 l maloobjemové kontajnery (MOK) a zberné vrecia. Ostatné komunálne odpady sa v závislosti od druhov odpadov zbierajú prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov alebo vriec. Na zber drobného zmesového odpadu od obyvateľov a návštevníkov obce sú v intraviláne obce rozmiestnené drobné odpadkové koše.

V obci sa realizuje separovaný zber odpadu, separujú sa komodity: papier, sklo, kovy, plasty.

Príležitostne obec zabezpečuje prostredníctvom firmy Brantner aj odvoz ďalších komodít (elektroodpad, nebezpečný odpad). Napriek zavedenému separovanému zberu, je podiel vyseparovaných odpadov veľmi nízky, v r. 2017 to bolo len 2% z celkového množstva komunálneho odpadu.

Podľa Programu odpadového hospodárstva SR je potrebné v oblasti separovaného zberu odpadov celoplošne rozšíriť separovaný zber odpadov s čo najväčším počtom

separovaných zložiek (papier, sklo, plasty, kovy a i.), a zvýšiť účinnosť separovaného zberu papiera od občanov. Dlhodobým cieľom je dosiahnuť materiálové zhodnotenie pre 70% odpadov, znížiť množstvo skládkovaného odpadu na 13% celkového množstva, zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu a zvyšovať účinnosť separovaného zberu odpadu z obalov. Pre zhodnocovanie biologického odpadu je navrhované kompostovisko. Pre triedenie a ďalšie zhodnotenie elektroodpadu a bielej techniky je navrhovaný zberný dvor.

B.II.4. Hluk a vibrácie

Hluk a vibrácie spôsobuje hlavne nákladná a osobná doprava na cestách tretej triedy III/3109 a III/3110, ktoré prechádzajú stredom a okrajom obce. S cieľom zníženia nepriaznivého vplyvu motorovej dopravy je nová zástavba orientovaná v dostatočnej vzdialenosti od tejto cesty a navrhuje sa výsadba izolačnej zelene. Navrhované riešenie ÚPN-O nepredpokladá zvýšenie záťaže hlukom, ani vibráciami.

B.II.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Na území obce sa nenachádzajú žiadne zdroje, ktoré by bolo možné považovať za zdroj elektromagnetického žiarenia. V riešení Návrhu ÚPN-O obce sa s lokalizáciou takýchto zdrojov neuvažuje.

B.II.6. Doplnujúce údaje

V katastrálnom území obce nie sú realizované ani navrhované žiadne významné terénne úpravy a zásahy do krajiny.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Veľká Franková sa nachádza v regióne Zamaguria. Tento región má v rámci Slovenska excentrickú prihraničnú polohu vo východnej časti krajiny, pričom je od ostatných slovenských regiónov oddelený masívnou komunikačnou bariérou – horským hrebeňom Spišskej Magury. Riešené územie je vymedzené hranicou katastrálneho územia obce Veľká Franková. Výmera katastrálneho územia je 1059 ha. Výhodou polohy Zamaguria mimo rozvinutých ekonomických centier a priemyselných zón je existencia dobre zachovaného a chráneného prírodného a kultúrneho dedičstva, ktoré vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Z pohľadu rozvoja cestovného ruchu tak obec Veľká Franková leží v pomerne atraktívnom území v blízkosti Pieninského národného parku.

C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia

C.II.1. Horninové prostredie

Geomorfológia, geológia a hydrogeologické pomery

Geologickú stavbu územia tvorí centrálnokarpatský paleogén (flyšové pásmo), ktorý je tvorený najmä pieskovecami a ílovcami, v menšej miere zlepenkami a ďalšími horninami. Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty,

subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, Podhôrnomagurskej oblasti a celku Spišská Magura. Z aspektu vertikálnej disekcie reliéfu sa na území obce nachádzajú najmä vrchoviny. Hydrologicky patrí územie obce do úmoria Baltského mora a do povodia Dunajca a Popradu. Obec je situovaná pozdĺž Frankovského potoka, tečúceho južno-severným smerom a vlievajúceho sa spolu s Osturnianskym potokom do Dunajca. Spomínaná rieka a potoky majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli a najnižšiu od novembra do februára.

Z obce vedie asfaltový cyklistický chodník cez hraničný prechod do susednej poľskej obce Kacwin, na ktorom možno vidieť dva pekné malé vodopády na vodnom toku Osturnianka (jeden na slovenskej, druhý na poľskej strane).

Väčšinu poľnohospodárskeho pôdneho fondu územia pokrývajú stredne ťažké pôdne druhy – ílovitohlinité a ťažké pôdne druhy - hlinité. Ostatnú časť katastra obce tvoria lesné pôdy. Z pôdných typov prevládajú najmä kambizeme kyslé, miestami sa vyskytujú rankre.

Radónové riziko

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika sa celé katastrálne územie obce Veľká Franková nachádza v oblasti s nízkym a stredným radónovým rizikom (graf. príloha správy).

Ložiská nerastných surovín

V katastrálnom území Veľká Franková sa nenachádzajú výhradné ložiská nerastov a nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín. Nie sú tu evidované staré banské diela ani nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

C.II.2. Klimatické pomery

Územie obce patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C a priemernou ročnou teplotou okolo 4 °C. Teplota v najchladnejšom mesiaci január je tu v priemere -4,5 až -6°C. Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok je od 723 mm do 1 256 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 40 mm, v júli 100-140 mm. Je to klimatogeografický typ kotlinovej klímy chladnej s veľkou inverziou teplôt, mierne suchej až vlhkej.

C.II.3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

V súčasnosti sa považujú na Slovensku za rozhodujúce lokálne zdroje prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory:

- výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel)
- resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel); do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest,
- suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi),
- minerálny prach zo stavenísk,
- veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov,

- vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať,
 - malé a stredné lokálne priemyselné zdroje.
- Okres Kežmarok patrí k okresom s priaznivým stavom ovzdušia. Medzi lokálne zdroje znečistenie ovzdušia v obci Veľká Franková patria najmä rodinné domy vykurované tuhým palivom.

C.II.4. Vodné pomery

Vodné toky a plochy

Hydrologicky patrí územie obce Veľká Franková do úmoria Baltského mora a do povodia Dunajca a Popradu. Obec je situovaná pozdĺž Frankovského potoka, tečúceho južno-severným smerom a vlievajúceho sa spolu s Osturnianskym potokom do Dunajca. Frankovský potok je pravostranný prítok Osturnianskeho potoka s dĺžkou 7,5 km. Pramení pod hlavným hrebeňom Spišskej Magury, v podcelku Repisko, na východných stráňach vrchu Magurka v nadmorskej výške okolo 1040 m n.m. Sever územia, ktorý hraničí s Poľskou republikou hydrologicky patrí do povodia Záhorského potoka.

Podľa slovenského hydrografického členenia patrí dotknuté územie do čiastkového povodia Dunajca a Popradu (hydrologické číslo 3-01). Z hľadiska režimu odtoku patria toky pretekajúce katastrom obce do stredohorskej oblasti, snehovodažďového typu režimu. Vysokú vodnatosť dosahujú toky v mesiacoch marec – apríl v dôsledku jarného topenia sa snehu. Najvyššie priemerné prietoky sa vyskytujú v apríli, najnižšie v mesiacoch január – február a september – október.

Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. V zmysle uvedenej vyhlášky tok Frankovský potok nie je zaradený k vodohospodársky významným vodným tokom ani vodárenským vodným tokom.

Vodohospodársky chránené územia

Ochrana vodných zdrojov vyplýva zo zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). V zmysle zákona, resp. platného vodného plánu SR sú vymedzené tieto chránené územia:

- chránené oblasti určené na odber pitnej vody (ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských tokov, chránené vodohospodárske oblasti),
- chránené oblasti určené na rekreáciu vrátane vôd vhodných na kúpanie (vody na rekreáciu nie sú v SR osobitne definované a vymedzené),
- chránené oblasti citlivé na živiny (citlivé oblasti a zraniteľné oblasti),
- chránené oblasti na ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov vrátane príslušných území Natura 2000, vyhlásených podľa smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín a smernice Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (európska sústava chránených území Natura 2000, národná sústava chránených území, osobitný druh chránených území – mokrade),
- chránené oblasti určené na chov hospodársky významných vodných druhov.

V zmysle tohto zákona do riešeného územia nezasahujú žiadne vodohospodársky chránené územia.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody je súhrn jej fyzikálnych, chemických, mikrobiologických, biologických, toxických a radiačných vlastností vyjadrených hodnotami príslušných ukazovateľov kvality vody.

Nástrojom na hodnotenie kvality povrchových vôd je súbor limitných hodnôt, uverejnený v Nariadení vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd (ďalej len NV č. 269/2010 Z.z.). Neprekročenie limitných hodnôt podľa prílohy č.1 k tomuto NV vytvára predpoklad dosiahnutia dobrého stavu vôd vo vodných útvaroch povrchových vôd.

Požiadavky na kvalitu vody sú rozdelené do piatich častí (Časť A, B, C, D a E).

A – všeobecné ukazovatele kvality vôd (12 fyzikálno-chemických ukazovateľov)

B – nesyntetické látky

C – syntetické látky

D – ukazovatele rádioaktivity

E – hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele

Kvalita podzemných vôd je sledovaná v riešenom území v 1 útvare podzemných vôd v predkvartérnych horninách a v 1 útvare podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch. Kvartérny útvar aj predkvartérny útvar je v dobrom chemickom aj kvantitatívnom stave.

C.II.5. Pôdne pomery

V riešenom území od sútoku tokov po západ katastra sa prejavuje vertikálna stupňovitosť pôd, čo je spôsobené chladnejšou klímou a vyššími zrážkami, a to sa prejavuje kyslejším a chudobnejším humusovým horizontom i vyšším stupňom zamokrenia pôd (pristupujú tu gleje i pseudogleje).

Prevažujú tu pôdy piesočnato-hlinité, miestami hlinité, na severe slabo skeletnaté. Náchylnosť pôd k erózii je tu mierna až stredne silná. Z hľadiska úrodnosti sú okrem nivných a ilimerizovaných pôd (stredná úrodnosť) ostatné pôdy začlenené k málo úrodným pôdam.

V zmysle zákona č. 57/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy je potrebné prihliadať na ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (ďalej len BPEJ).

Podľa predmetného nariadenia vlády sa za najkvalitnejšie pôdy v riešenom území považujú:

0969242 1066542 1069542 1070433 1072243 1078262 1078362 1078462 1078463 1079262

C.II.6. Fauna, flóra

Fytogeografické a zoogeografické začlenenie územia a charakteristika flóry a fauny

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) sa katastrálne územie nachádza v oblasti Západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), prevažná väčšina v obvode flóry vysokých Karpát (obvod flóry centrálnych karpát, Eucarpaticum, okres Fatra, podokres Pieniny

Pieniny sú pohorie a geomorfologický celok oblasti Východné Beskydy, geologicky sú samostatným celkom a jediným samostatným pohorím, ktoré je tvorené bradlovým pásomom.

Z hľadiska členenia potenciálnej vegetácie (Michalko a kol. ,1986) v katastrálnom území obce boli vyčlenené nasledujúce jednotky prirodzenej vegetácie:

- *Jedľové-jedľovosmrekové lesy*

Tieto lesy tvoria súvislý pás po celom obvode Tatier v najnižších polohách (800 – 1450 m n. m.) a sú tvorené prevažne druhmi ako jedľa biela, smrek obyčajný, brusnica čučoriedková, papraď samčia, tŕňovka dvojlistá, kyslička obyčajná.

- *Smrekové zamokrené lesy*

Lesy v nadmorskej výške od 700 – 1000 m n. m., sú tvorené prevažne druhmi ako smrek obyčajný, topoľ osikový, jedľa biela, breza plstnatá, borovica lesná, praslička lesná, brusnica čučoriedková.

- *Vrchoviská a prechodné rašeliniská*

Rašeliniská sú ekosystémy, ktoré vznikajú na stanovištiach trvalo zamokrených zrážkovou, povrchovou alebo podzemnou vodou. Tieto stanovištia zarastujú vegetáciou hydrofilných a rašeliniskových druhov rastlín. V podmienkach obmedzeného prístupu kyslíka sa tu hromadia odumreté organické zvyšky v rôznom stupni rozkladu, čím vzniká rašelina. Vrchoviská sú špecifickým typom rašelinísk, v ktorom sa môžu striedať prvky prechodných rašelinísk až slatín s vrchoviskovými prvkami.

Z hľadiska drevinného je najvýznamnejšia západná časť katastra smerujúca k podhoriu Vysokých Tatier (submontánny vegetačný stupeň). Okrem spomínaných drevín tu nájdeme smrekovec opadavý (*Larix decidua*), vzácnu jedľu bielu (*Abies alba*), jarabinu vtáčiu (*Sorbus aucuparia*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), brezu plstnatú (*Betula pubescens*). Stromoradia pri cestách lemujú väčšinou brezy, jarabiny, menej lipy, topole a ovocné dreviny.

Na ostatnom území obce prevažuje typická podtatranská kvetena s jarným, letným a jesenným aspektom (snežienky, prvosienky, zvončeky, mečíky, astry, klinčeky, vstavače až k jesenným horcom a jesienkam).

Trávnaté spoločenstvá (lúky, pasienky) sa zaraďujú do skupiny ovsíkových lúk, kde vedúca tráva čerstvých lúk je ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*). Na plytších a kyslejších pôdach prechádzajú tieto ovsíkové lúky do psicových pasienkov a na vlhkejších miestach sa vyčleňujú fytocenózy so vzťahom k lúkám zväzu *Calthion* (záružlie). Je tu hojne zastúpené trávne spoločenstvo trojšteta žltkastého (*Trisetum flavescens*), ku ktorému pristupujú napr. reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*). Pre pasienkárske oblasti je hojne spoločenstvo *Cynosorion* - hrebienka obyčajná (*Cynosurus cristatus*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*) a ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*).

Na vlhších miestach i pri potokoch ako brehová a sprievodná sa uplatňujú krovinné vrby (*Salix triandrae*, *eleagnos*, *fragilis*), vrba rakyta a biela (*Salix caprea*, *alba*), na severe jelša sivá (*Alnus incana*). V podraсте v krovinnom poschodí sa uplatňujú malinčie (*Rubus idaeus*), zemolez (*Lonicera nigra*, *Lonicera xylosteum*), lieska obyčajná (*Coryllus avellana*) na severe i čučoriedka (*Vaccinium myrtillus*). Trnkové, hlohové a šípkové kríky sú zastúpené nesúvislými riedkymi formáciami(fragmentárne roztrúsené na S a J od intravilánu).

Podľa zoogeografického členenia (Čepelák, 1980) katastrálne územie obce patrí do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty. V nasledujúcej hierarchii je sever územia (podhorie Zamaguria) vo vnútornom obvode, centrálnom okrsku a vysokotatranskom podokrsku. Ostatné územie je vo vonkajšom obvode a podtatranskom podokrsku. zoogeografického možno tu rozlíšiť vo faune tieto hlavné zložky: kozmopolitickú, holarktickú, paleoarktickú, európsko-sibírsku, sarmatskú, pontico-panónsku, atlantickú, boreoalpínsku, alpskú, karpatskú, ale i endemickú a reliktnú. V pestrej oblasti podhoria Tatier môžeme rozlíšiť živočíšne druhy viažuce sa na jednotlivé typy rastlinných spoločenstiev:

- *Živočíšne druhy viazané na lesné formácie:*

Medveď hnedý (*Ursus arctos*), kuna hôrna (*Martes martes*), zatúlaný vlk (*Canis lupus*), raticová srnčia, jelenia a diviacia zver viažuca sa na polia a lúky podobne ako líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), zajac poľný (*Lepus europeus*). Lesný stupeň oživuje veľa vtáctva od drobného až po dravce - kolibiariky (*Phylloscopus*), krivonosy (*Loxia*), žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), králik zlatohlavý (*Regulus regulus*), sokoly, myšiaky, jastraby i sovy. Významný je tu výskyt bociana čierneho (*Ciconia nigra*). Početné sú tu i plazy, obojživelníky a bezstavovce.

- *Živočíšne druhy otvorených priestorov (polia, medze, lúky a pasienky):*

Jašterice (*Lacerta*), zmije (*Vipera berus*), početné vtáctvo viažuce sa na šípkové, hlohové a trnkové kríky drozdy (*Turdus*), strakoš červenohlavý (*Lanius senátor*), trasochvosty (*Motocillidae*), oriešok obyčajný (*Troglodytes*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), početné hlodavce - ryšavky (*Apodemus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), pri mokradiach (*Microtus agrestis*). Do otvorených priestorov zalietavajú dravce a bociany.

Z početných motýľov najvýznamnejší a chránený je tu výskyt jasoňa červenookého (*Parnassius apollo*), ktorý je treťohorným reliktom.

- *Živočíšne druhy brehov vôd, potokov a bystrín*

Mnoho druhov živočíchov ako i suchozemských stavovcov sa sekundárne prispôsobilo vodnému životu. Obojživelníky opúšťajú vodné prostredie iba v dospelom stave. Charakteristické druhy: kačica divá (*Anas platyrhynchos*), krysa vodná (*Arvicola terestris*), vrbové brehové porasty uprednostňujú skokany (*Rana*), rosníčky (*Hyla*), trasoochvost horský (*Motacilla cinerea*), vodnár obyčajný (*Cinclus cinclus*). Nájdeme tu i drobné živočíchy ako pavúky, pobrežníky, podenky a muchy. Podľa sčítania zvery v PIENAP-e je tu zaznamenaný výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*) i kozmopolitnej ondatry pyžmovej (*Ondatra zibetica*) privezenej zo Severnej Ameriky. Potoky a bystriny sú zaradené do pstruhového a lipňového pásma, kde prvenstvo majú pstruh potočný (*Salmo trutta trutta morpha fario* L.), pstruh dúhový (*Parasalmo gaidnerii irideus*). Ďalej je tu zastúpený lipeň obyčajný (*Thymallus thymallus*), hlaváče (*Cottus*) i 10 cm čerebl'a (*Phoxinus*).

C.II.7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana

Geologickú stavbu územia tvorí centrálnokarpatský paleogén (flyšové pásmo), ktorý je tvorený najmä pieskovecami a ílovcami, v menšej miere zlepenkami a ďalšími horninami. Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, Podhôrnomagurskej oblasti a celku Spišská Magura. Z aspektu vertikálnej disekcie reliéfu sa na území obce nachádzajú najmä vrchoviny.

V riešenom území prevažuje reliéf kotlinových pahorkatín, ktorý na severe pozvoľna prechádza do glacio-fluviálneho reliéfu. Prevažný sklon 3-7%, miestami 7-12%. Súčasná krajinná štruktúra predstavuje antropicko - biotický komplex, ktorý tvoria súbory prirodzených a človekom čiastočne, alebo úplne pozmenených dynamických systémov, ako aj novovytvorené umelé prvky. Predmetné územie zaraďujeme podľa typológie súčasnej krajiny do poľnohospodárskej podhorskej krajiny so sústredenými vidieckymi sídlami. Katastrálne územie obce je prevažne poľnohospodársky využívané na rastlinnú výrobu. V území prevládajú lúky, pasienky a orná pôda s veľkoplošným obhospodarovaním. Významnú súčasť tvoria lesy najmä vo západnej časti katastra.

Stupeň ekologickej stability

Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkované stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (hodnota krajinoekologickej významnosti) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry.

Stupeň ekologickej stability pre riešené územie je 2,2 čo znamená, že ide o územie s strednou ekologickou stabilitou.

Medzi významné pozitívne prvky súčasnej krajinej štruktúry možno zaradiť lesy, nelesnú stromovú a krovinnú vegetáciu (v okolí vodných tokov a poľných ciest), trvalé trávne porasty (využívané ako pasienky), trvalé kultúry (sady, záhrady), toky a vodné plochy, mokrade a zamokrené lúky (vyskytujú sa priamo na území dotknutom navrhovanou činnosťou), vegetáciu v sídlach. Tu však treba zaradiť aj ruderalnú vegetáciu - neudržiavanú, ktorá sa často vyskytuje v okolí ciest a stavieb. Z hľadiska scenérie je najvýznamnejšia západná lesnatá časť katastra smerujúca k podhoriu Vysokých Tatier, tvorená jedľovo – smrekovými lesmi. Výrazným prvkom sú tiež stromoradia pri cestách, ktoré lemujú väčšinou brezy, jarabiny, menej lipy, topole a ovocné dreviny, ktoré pôsobia v obraze krajiny veľmi pozitívne.

C.II.8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

Územia ochrany prírody a krajiny

Celé katastrálne územie (k.ú.) Veľká Franková leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku a platí na ňom 2. stupeň územnej ochrany podľa zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V k.ú. Veľká Franková sa t.č. nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia národnej siete chránených území. Najbližšie k obci Veľká Franková sa nachádzajú prírodné rezervácie (PR) a prírodné pamiatky (PP) v k.ú. Osturňa (PR Veľké Osturnianske jazero, PR Malé jazerá, PP Jazero) a v k.ú. Jezersko (PR Jezerské jazero). Severovýchodným smerom od obce sa nachádza Pieninský národný park, v ktorom sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany. V katastrálnom území Veľká Franková sa nachádza i územie patriace do európskej sústavy chránených území (Natura 2000), a to územie európskeho významu (UEV) Osturniansky potok (SKUEV0712) (parcela KNC č.577/1časť), ktoré zasahuje svojou južnou časťou i do k.ú. Osturňa. Do národného zoznamu UEV bolo SKUEV0712 zaradené v roku 2018. Predmetom ochrany SKUEV0712 sú 2 typy prírodných biotopov európskeho významu a európsky významné druhy živočíchov – kunka žltobruchá, bobor vodný, vydra riečna a hlaváč bieloplutvý.

Časť plôch lúčnych porastov v extraviláne obce je navrhovaná na zaradenie do národného zoznamu UEV pod názvom „Lúky horného Spiša“ (obr. 3 grafickej prílohy).

Osobitným záujmom ochrany v k.ú. Veľká Franková sú plochy prírodných biotopov európskeho a národného významu, ktoré sa nachádzajú najmä v extraviláne obce i mimo SKUEV0712 a tiež plochy mokradí. Na terénnych depresiách vzniknutých plazivými zosuvmi je viazaný výskyt vzácnej vodnej, makrofytnej močiarnej a slatinno-rašelinnej vegetácie.

Mokrad' južne od intravilánu obce (lokalita Roviny) je mokrad'ou s prioritným významom ochrany genofundu flóry (výskyt biotopu európskeho významu Slatiny s vysokým obsahom báz (7230).

Širšie krajinné priestory k.ú. Veľká Franková a toky pretekajúce cez k.ú. Franková sú biotopmi chránených živočíšnych druhov, najmä na plochách vymedzených ako SKUEV0712 a ako prvky R-ÚSES.

Podľa dokumentácie R-ÚSES (2019; SAŽP, ESPRIT,s.r.o.), ktorá je t.č. v procese jej prerokovávania, sú v k.ú. Veľká Franková vymedzené resp. do neho čiastočne zasahujú prvky ÚSES, ktoré zahŕňajú tiež plochy prírodných biotopov a plochy biotopov druhov:

- regionálny biokoridor terestrický – RBK1 Osturňa – Veľká Franková : umožňuje migráciu veľkých šeliem a kopytníkov v pohraničnej oblasti medzi Poľskom a Slovenskom
- regionálny biokoridor terestrický – RBK2 Veľká Franková: umožňuje migráciu veľkých šeliem a kopytníkov v pohraničnej oblasti medzi jednotlivými časťami pohoria Spišskej Magury
- ostatné ekostabilizačné prvky:
 - o genofondová lokalita GL 8 Osturniansky potok a jeho prítoky: podhorské toky so štrkovými lavicami, brehovými porastmi a vlhkými lúkami
 - o genofondová lokalita GL18 Malá a Veľká Franková: svahové slatiny a lúky
 - o ekologicky významný segment krajiny EVSK 7 Okolie Malej Frankovej: čiastočne zasahuje i do k.ú. Veľká Franková, tradične obhospodarovaná krajiny levočských vrchov, tvorená mozaikou kosených lúk, oraných políčk a nelesnej drevinovej vegetácie
 - o ekologicky významný segment krajiny EVSK8 Okolie Osturňa: čiastočne zasahuje i do k.ú. Veľká Franková, tradične obhospodarovaná krajiny Levočských vrchov, tvorená mozaikou kosených lúk, oraných políčk a nelesnej drevinovej vegetácie

Ekostabilizačné a menežmentové opatrenia pre prvky R-ÚSES, ktoré budú uvedené v schválenej dokumentácii R-ÚSES (2019; SAŽP, ESPRIT, s.r.o.) budú primerane zohľadnené pri riešení návrhu ÚPN obce.

Väčšina lúčnych plôch je zaradených do registra pôd LPIS / land parcel information system - identifikačný systém produkčných blokov na poľnohospodárskej pôde/, na

ktoré boli resp. je možné poberať dotácie v rámci špecifických agroenviromentálnych schém /zvýšené podporné platby za ochranu významných ekosystémov /.

C.II.9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Počet a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Veľká Franková za posledných 15 rokov. Počet obyvateľov v tomto období klesol o 17 (z 367 v roku 2005 na 350 v roku 2020). Takmer jednu tretinu obyvateľov Veľkej Frankovej tvoria obyvatelia prisťahovaní z iných obcí, autochtónne obyvateľstvo predstavuje 69,5 % všetkých obyvateľov s trvalým pobytom v obci (podľa výsledkov SODB 2011).

Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

roky	2005	2008	2009	2010	2011	2014	2020
Počet obyv.	367	356	353	348	350	351	350

V obci Veľká Franková sa nikto nehlási k inej národnosti. Oficiálne sú všetci občania obce Slovenskej národnosti. Pohyb obyvateľstva – je vyvolaný nedostatočnou stabilizáciou obyvateľstva vzhľadom na pracovné príležitosti a občiansku vybavenosť (obchody, služby, zdravotníctvo, školstvo, kultúra, šport). Veľká Franková patrí medzi obce s nízkou natalitou. Jej úroveň za posledných 10 rokov mala pomerne vyrovnaný (avšak nízky) priebeh (okrem roku 2014), keď sa väčšinu obdobia (8 rokov z 10) pohybovala okolo hodnoty 8 ‰ (čo znamenalo traja živonarodení ročne). Najpriaznivejším bol rok 2014, počas ktorého sa v obci narodilo 7 detí a hrubá miera živorodenosti tak dosiahla hodnotu takmer 20,0 ‰. Priemerná hodnota tohto ukazovateľa za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola 9,6 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje nepriaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v Zamagurí ako celku sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 12 ‰, v okrese Kežmarok 15 ‰, v Prešovskom kraji 11,5 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10 ‰. Medziročný vývoj počtu zomrelých mal relatívne vyrovnaný priebeh, podobne ako tomu bolo u počtu živonarodených. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2012 (1 osoba), najviac v roku 2005 (8 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 2,8 po 21,8 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol vo Veľkej Frankovej 10,1 ‰. V obci teda môžeme pozorovať zhruba rovnakú mieru úmrtnosti akú má región Zamaguria ako celok a zároveň vyššiu mieru úmrtnosti akú majú iné slovenské regióny. V spomínanom Zamagurí hr. m. úmrtnosti osciluje okolo úrovne cca 10 ‰, v okrese Kežmarok 7 ‰, v Prešovskom kraji 8 ‰ a v Slovenskej republike okolo úrovne 9,5 ‰. Z dôvodu kombinácie pomerne nízkej natality na jednej strane a zvýšenej mortality na strane druhej bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov mierne nepriaznivá. Celkovo možno konštatovať, že výsledkom prirodzených populačných procesov je stagnácia počtu obyvateľov obce (keďže bilancia prirodzeného pohybu osciluje blízko nuly). Podobne ako vývoj prirodzeného pohybu, aj vývoj z hľadiska migračného pohybu je v obci nepriaznivý. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 4,5 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo 1,6 osoby).

V absolútnom vyjadrení sa počet prisťahovaných medziročne pohyboval v rozmedzí od 0 po 5 osôb. Hrubá miera imigrácie sa teda pohybovala v rozmedzí od 0,0 do 14,0 ‰. Až v štyroch z posledných 10 rokov sa stalo, že sa do obce nik neprisťahoval. Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala vyššie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola až 11,8 ‰ (v priemere 4,2 vysťahovaných osôb ročne). Tento ukazovateľ sa pohyboval v rozmedzí od 0,0 ‰ v roku 2011 (jediný rok z posledných 10, kedy sa z obce nik neodšťahoval), po 22,8 ‰ v roku 2014 (8 vysťahovaných). Výsledkom hore uvedených procesov bol nepriaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -8 osôb v roku 2014 (migračný úbytok na úrovni -22,8 ‰) po 4 osoby v roku 2013 (migračný prírastok na úrovni 11,2 ‰). Kladné migračné saldo obec zaznamenala len v rokoch 2007, 2011 a 2013, ostatných 7 rokov bolo migračné saldo záporné. Celkovo sa za posledných 10 rokov migračným pohybom znížil počet obyvateľov obce o 26. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje negatívnu bilanciu migračného salda, pričom z aspektu migrácie v nej prebiehajú prevažne depopulačné procesy. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je nepriaznivý. Dominantnými faktormi ovplyvňujúcimi migračný pohyb obyvateľov Veľkej Frankovej sú predovšetkým ponuka pracovných príležitostí a možnosti uplatnenia mladých ľudí v regióne.

Domový a bytový fond

Charakteristika bytového fondu (štruktúra bytového fondu, koeficient obývanosti, trvalo obývané a neobývané byty, prírastky a úbytky bytov)

Charakteristika bytového fondu Veľkej Frankovej je pomerne dobrá. Takmer všetky byty sú obývané vlastníkom daného bytu (98 zo 107), pričom viac ako 93 % bytov je pripojených na vodovod (100 zo 107). Najviac bytov má 3 obytné miestnosti. Nepriaznivá je veková štruktúra bytov, keďže viac ako polovica bytov (57 %) bola postavená v povojnovom období do roku 1990. Navyše, až 92 % bytov, ktorých vek je známy, má viac ako 25 rokov.

Byty podľa formy vlastníctva

byty obývané vlastníkom	92
družstevné byty	0
byty v nájme	4
iná forma vlastníctva bytu	2
<u>nezistené</u>	<u>2</u>
Spolu	100

Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	10
2 obytné miestnosti	21
3 obytné miestnosti	32
4 obytné miestnosti	18
5 a viac obytných miestností	25
<u>nezistené</u>	<u>1</u>
Spolu bytov	107

Byty podľa obdobia výstavby

pred r. 1919	3
1919- 1945	17
1946- 1990	78
1991- 2000	7
2000- 2011	1
<u>nezistené</u>	<u>30</u>
spolu počet bytov	136

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Po sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 boli v obci v rámci individuálnej bytovej výstavby postavené ďalšie štyri rodinné domy (v roku 2014 a 2017).

Ekonomická aktivita

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti“ predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali. Podľa SODB 2011 výrazne najväčšiu časť zo 154 ekonomicky aktívnych obyvateľov Veľkej Frankovej predstavovali pracujúci v odvetví priemyselnej výroby (48 obyvateľov; takmer každý tretí z celkového počtu EAO). V odvetví vzdelávania pracovalo ďalších 10 % EAO (15 zo 154) a po 8 % ekonomicky aktívnych obyvateľov pracovalo v odvetviach stavebníctva, verejnej správy a obrany a poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu. Keďže Veľká Franková je výrazne vidieckou obcou s nedostatkom pracovných príležitostí, významnú úlohu v otázke zamestnanosti obyvateľstva zohráva dochádzka do zamestnania. Až v štyroch odvetviach (doprava a skladovanie; administratívne a podporné služby; verejná správa a obrana; ostatné činnosti) dochádzajú do zamestnania všetky osoby, v odvetví priemyselnej výroby to bolo takmer 94 % EAO. Najnižší podiel dochádzajúcich do zamestnania bol v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu (40,0 %).

C.II.10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

Obec má postavený funkčný kultúrny dom, ktorý je k dispozícii na organizáciu rôznych podujatí. Kultúrny život v obci však nie je veľmi bohatý. V zimných mesiacoch (najmä december a január) sa v ňom pravidelne konajú divadelné predstavenia ochotníckeho divadla Ramagu zo Spišskej Starej Vsi, príležitostne vystupujú aj divadelné skupiny z okolitých obcí. Obyvatelia sa môžu realizovať vo folklórnom súbore Frankovčan, ktorý svoju činnosť vykonáva v spolupráci s obcou Malá Franková. Pre potreby obyvateľov obce je pri obecnom úrade zriadená knižnica. Spoločenský život v obci je reprezentovaný taktiež hasičskou súťažou o pohár starostu obce, ktorá sa koná každoročne v júni. Podobne ako je tomu v iných vidieckych obciach, aj vo Veľkej Frankovej má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie v obci. V centrálnej časti obce sa nachádza farnosť sv. Mikuláša, ktorá má

zriadenú aj filiálku v Malej Frankovej. Dominantou obce je zreštaurovaný rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša, pri ktorom je spomínaná farnosť situovaná. Obec má vybudovaný taktiež Dom smútku.

Podľa Zoznamu Registra nehnuteľných NKP a Pamiatkového úradu SR na území obce Veľká Franková nachádza jedna národná kultúrna pamiatka pozostávajúca z troch objektov zapísaných v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok a v Ústrednom zozname pamiatkového fondu-ÚZPF:

- 4494/1 Mlyn vodný s areálom,
- 4494/2 Zariadenie technologické – gáter
- 4494/3 Dom ľudový

Vzhľadom k tomu, že dotknuté územie leží v lokalite s výskytom archeologických nálezov, je nevyhnutné akúkoľvek stavebnú, či hospodársku činnosť v predmetnom území vopred odsúhlasiť s Krajským pamiatkovým úradom Prešov, ktorý podľa § 41 ods.4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon), v spolupráci so stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Podľa § 37 pamiatkového zákona pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum. O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad Prešov na podnet stavebného úradu, pamiatkového úradu, alebo z vlastného podnetu.

C.II.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V hodnotenom území nie sú známe paleontologické alebo významné geologické lokality. Podľa geologických prieskumov je územie obce Veľká Franková zmonitorovaná lokalita možných zosuvov pôdy, ktoré predstavuje flyšové pásmo, charakteristické častým výskytom svahových deformácií. V území je zaregistrovaný výskyt aktívnych, potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií (graf. príloha).

C.II.12. Iné zdroje znečistenia

Hluk a vibrácie spôsobuje hlavne nákladná a osobná doprava na ceste III/3097, ktorá prechádza obcou a tvorí cestný prieťah obcou. S cieľom zníženia nepriaznivého vplyvu motorovej dopravy je navrhnuté obytné územie v dostatočnej vzdialenosti od tejto komunikácie a uvažuje sa s výsadbou izolačnej zelene.

Katastrálne územie obce patrí do oblasti s nízkym a stredným výskytom radónového rizika. Pri navrhovaní nových stavieb a posudzovaní ich vnútorného ovzdušia a vonkajšieho žiarenia je treba postupovať podľa vyhl. MZ SR č. 528/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia. V území sa nachádza environmentálna záťaž, evidovaná skládka odpadov.

C.II.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

Z environmentálneho hľadiska možno považovať za najväčšie tieto problémy:

- nevhodné hospodárenie na poľnohospodárskej pôde v minulosti realizovanými opatreniami: rušenie remízok, rozorávanie trvalých trávnych porastov, orba kolmo na vrstevnice, rušenie meandrov potokov a ich usmerňovanie v kanáloch,
- potreba skvalitnenia odpadového hospodárstva a zvýšenia ekologickej stability hodnoteného územia, ochrana prvkov USES,
- potreba protipovodňových opatrení a opatrení na zadržanie vody v krajine.

C. III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo

Územný plán obce je územnoplánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov obce, avšak realizáciou zámerov navrhovaných v ÚPN-O sa skvalitní životné prostredie v celom katastrálnom území obce. Územný plán obce Veľká Franková svojím riešením určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných požiadavkách s ohľadom na vytvorenie predpokladov hlavne pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, športu, zelene, technickej vybavenosti, poľnohospodárskej výroby, nezávadnej výroby a pod., rieši aj hlavné environmentálne problémy obce.

Návrh územného plánu rieši problémy v oblasti dopravy a technickej infraštruktúry, navrhnuté dobudovanie parkovísk v miestach predpokladaného odstavovania motorových vozidiel a taktiež dobudovanie chýbajúcich chodníkov pozdĺž cesty III. triedy a pozdĺž miestnych komunikácií, čo prispeje k zvýšenej bezpečnosti chodcov.

Odvedenie a čistenie splaškových odpadových vôd v obci je riešené do navrhovanej spoločnej ČOV. Navrhované riešenie čistenia splaškových vôd prinesie podstatné zlepšenie hygienických podmienok obyvateľov obce a súčasne bude mať pozitívny vplyv aj na zložky životného prostredia - pôdu, podzemné a povrchové vody.

Odvedenie dažďových vôd v uličných koridoroch je navrhované cestnými priekopami, príp. rigolmi, s odvedením dažďových vôd gravitačne do miestnych potokov. Len v uličných priestoroch, kde nie je priestor pre povrchové odvedenie dažďových vôd, ako aj pozdĺž dôležitých cestných komunikácií navrhuje realizovať dažďovú kanalizáciu. Pri realizácii parkovísk bude potrebné umiestniť lapače olejov na likvidovanie znečistenia zaolejovaných splachov z komunikácií a parkovísk.

Návrh ÚPN-O navrhuje v priestore areálu poľnohospodárskeho družstva Goral udržať a postupne skvalitňovať izolačnú a bariérovú vegetáciu. Podobne navrhuje udržať sprievodnú vegetáciu štátnych ciest III. tr., ktorá tvorí kvalitný krajínovotvorný a estetický prvok s protihlukovou a protiprašnou funkciou.

V územnom pláne sú vyčlenené jednotlivé územia s možnosťou rozvoja obytnej výstavby a občianskej vybavenosti. Urbanizácia je mimo lokalít ohrozovaných povodňami. Realizáciou rozvoja podľa navrhovaného plánu obce sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci a zdravia obyvateľov.

C.III.2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Územný plán obce nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Pri zakladaní stavieb musí byť zohľadnený prirodzený geologický podklad. V území sa vyskytujú svahové deformácie, ktoré negatívne ovplyvňujú stavebnú činnosť.

C.III.3. Vplyvy na klimatické pomery

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu územného plánu obce nebude mať vplyv na klimatické pomery.

C.III.4. Vplyvy na ovzdušie

Návrh územného plánu nemá podstatný nepriaznivý vplyv na ovzdušie. Kvalitatívnymi opatreniami na hospodárskom dvore a výsadbou bariérovej a izolačnej zelene dôjde aj k zlepšeniu kvality ovzdušia. Výrobný areál je navrhnutý na využitie pre hygienicky nezávadné druhy výroby. Rozšírením plôch na bývanie, občiansku vybavenosť, rekreáciu a výrobu sa nepredpokladá výrazný nárast emisií, ani vznik nových druhov emisií. Návrhom opatrení na zadržiavanie dažďovej vody v celom katastrálnom území obce a výsadbou sprievodnej zelene potokov sa zabezpečí väčšia vlhkosť prostredia, a tým aj vyššia samočistiaca schopnosť ovzdušia.

C.III.5. Vplyvy na vodné pomery

Návrh ÚPN-O rieši komplexne zadržiavanie vody v celom katastrálnom území obce opatreniami spomaľujúcimi odtok dažďovej vody z územia: naturalizáciou potokov, navrhovanou lokalizáciou retenčnej vodnej plochy, návrhom výsadby protieróznych pásov zelene a zmenou v spôsobe využívania poľnohospodárskej pôdy.

C.III.6. Vplyvy na pôdu

V hodnotenom území pripadá do úvahy mierny stupeň dažďovej povrchovej i veternej erózie, ktorej je možné čiastočne až úplne zamedziť pomocou zmeny osevných postupov (napr. zvýšiť podiel dŕatelinovín a častejšie zaraďovať protierózne postupy, vegetačné úpravy, vetrolamy). Z hľadiska eliminácie pôdnej erózie územný plán navrhuje zvýšiť plošné zastúpenie krovínnej a stromovej vegetácie najmä pozdĺž poľných ciest, remíz, medzí a vodných tokov. Na svahoch so sklonom nad 12% je navrhované zachovať plochy s trvalo trávnyimi porastami, orať po vrstevniciach a vysadením protieróznych pásov vytvoriť prirodzenú protieróznu a protipovodňovú ochranu. Záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely bude veľmi pozvoľný, priamo naväzujúci na súčasne zastavané územie, ktorý bude etapovite reflektovať na požiadavky rozvoja obce. Nepredpokladá sa v území žiadna významná investícia, ktorá by mohla nad mieru znížiť množstvo obhospodarovanej pôdy, zaťažiť, alebo negatívne ovplyvniť pôdny edafón.

C.III.7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Územný plán nemá priamy vplyv na faunu, flóru a ich biotopy, avšak realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre skvalitnenie podmienok pre faunu a flóru v hodnotenom území. Pri zakladaní nových plôch zelene a rekonštrukcii jestvujúcej líniovej zelene v celom riešenom území, vrátane rekonštrukcie remízok a brehových porastov vodných tokov budú vysadené vhodné autochtónne dreviny a kroviny.

C.III.8. Vplyvy na krajinu

Krajinný obraz pozmení hlavne zmena spôsobu obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy pri rešpektovaní opatrení navrhovaných na zadržiavanie vody v území (orné pôdy obhospodarované vo veľkých blokoch si vyžadujú rozčlenenie na menšie bloky a výsadbu líniovej protieróznej vegetácie).

Líniová zeleň sa využíva nielen na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií, ale aj ako kompozičný prvok.

Rozvoj obce - navrhovaná zástavba prirodzene nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru, takže návrh rozvoja obce nebude mať dopad na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie.

C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

Celé katastrálne územie obce Veľká Franková sa nachádza v ochrannom pásme PIENAP-u, pre ktoré platí 2. stupeň ochrany v zmysle zákona o OPaK. V severozápadnej časti katastra hraničí kataster s územím NATURA 2000 – ÚEV Tatry, časť mimo katastra Veľká Franková.

Rozvoj obce - navrhovaná zástavba prirodzene nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru, takže návrh rozvoja obce nebude mať dopad na chránené územia - PIENAP, lokality NATURA 2000.

C.III.10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Územný plán nemá priamy vplyv na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská.

Navrhuje sa ochrana a primeraná údržba kultúrnych pamiatok a objektov s pamiatkovými hodnotami spolu s ich okolím. Do Zoznamu pamätihodností obce sa navrhuje zaradiť historické objekty v centre obce, božie muky a kríže. Pre zabezpečenie ochrany možných archeologických nálezov sú v ÚPN obce špecifikované podmienky, ktoré je potrebné pri stavebnej činnosti rešpektovať.

C.III.11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V obci nie je známy výskyt paleontologických nálezísk alebo významných geologických lokalít.

C.III.12. Iné vplyvy

Územný plán obce nemá žiadne iné vplyvy na obyvateľov obce, na susedné obce, ani na životné prostredie.

C.III.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Z komplexného posúdenia riešenia Návrhu územného plánu obce Veľká Franková vyplýva, že nemá žiadne podstatné negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce. Navrhovanými opatreniami návrh ÚPN-O určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných požiadavkách s ohľadom na vytvorenie predpokladov pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, technickej vybavenosti, rekreácie, športu, zelene a nezávadnej výroby tak, aby navrhovanými opatreniami a regulatívmi boli stanovené podmienky pre zlepšenie životného prostredia.

Návrh ÚPN-O rieši environmentálne problémy návrhom spoločnej ČOV, zásobovanie vodou, energiami a dopravným sprístupnením novonavrhovaných lokalít, rieši protierózne a protipovodňové opatrenia a nakladanie s odpadmi ich minimalizáciou, zvýšením podielu separovaných častí a ich následným spracovaním. Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre ozelenie krajinej scenérie, úpravu štruktúry krajiny a zvýšenie ekologickej stability riešeného územia.

Pri spracovaní návrhu územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

C. IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Územný plán v záväznej časti špecifikuje regulatívy rozvoja územia a stanovuje prípustné, neprípustné a podmiennečne prípustné funkcie, čím bude rozvoj územia usmerňovaný tak, aby nedošlo k zhoršeniu životného prostredia a zdravia obyvateľov obce. Prehľad navrhovaných opatrení na minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie:

1. V oblasti bývania:

Nové plochy pre výstavbu rodinných domov sú navrhnuté najmä na záhradách existujúcich rodinných domov a na plochách na nich nadväzujúcich, na plochách poľnohospodárskej pôdy (najmä západná, centrálna a severná časť obce). Podiel zastavanej plochy sa navrhuje max. 30%, zvyšok je určený pre záhrady resp. verejnú zeleň.

2. V oblasti občianskeho vybavenia:

Plochy občianskej vybavenosti sú navrhované prevažne v centrálnej časti obce (administratíva, služby, obchod, kultúra, dom sociálnych služieb) najmä základná škola a škôlka v dostupnej vzdialenosti k plochám bývania. Podiel zastavanej plochy sa navrhuje 40%, zvyšok je určený pre zeleň.

3. V oblasti oddychu, športu a rekreácie:

Rekreačná funkcia je saturovaná v severnej a juhozápadnej časti obce. Okolie obce Veľká Franková má vhodné podmienky pre bežecké lyžovanie a upravené trate sú najmä na hrebeni Spišskej Magury, pri hornej stanici vlekov z Bachledovej doliny, Jezerska a Frankovej. V posledných rokoch bola v tomto smere nadviazaná spolupráca s ďalšími poľskými obcami s potenciálom zvýšiť turistickú atraktivitu regiónu či už počas zimnej alebo letnej sezóny. V tomto smere sa takáto vzájomná spolupráca ukazuje ako kľúčová v stratégiách ďalšieho rozvoja obce a jej okolia.

Existujúci športový areál, sa doplní o chýbajúce možnosti rekreačného a športového využitia obyvateľov, futbal, dobrovoľný hasičský zbor (ihriská) a chýbajúce vybavenie (šatne s tribúnou), maloplošné ihriská pre voľnočasové aktivity dospelých a mládeže. Navrhovaný podiel zastavanej plochy je max. 40%, zvyšok je určený pre zeleň.

4. V oblasti výroby:

Výrobná základňa je izolovaným celkom v severnej časti územia obce – poľnohospodárska rastlinná a živočíšna výroba je doplnená o plochy výroby a skladov, ktoré sú navrhované na časti územia poľnohospodárskeho dvora Goral a v

jeho dotyku, plochy sú určené pre výrobu bez nepriaznivých vplyvov na životné prostredie. V obci je navrhnutý zberný dvor pre dočasné uloženie komodít separovaného zberu, s možným následným triedením resp. spracovaním rozoberateľného odpadu (biela technika, kovy, plasty). Vo východnej časti územia je navrhnutá plocha na dočasné uloženie zeleného odpadu. Umiestnením týchto zariadení sa zvýšia pracovné príležitosti pre miestnych obyvateľov a tým aj životná úroveň obyvateľov. Podiel zastavanej plochy sa navrhuje 80%, zvyšok je určený pre zeleň.

5. V oblasti environmentálnej a dopravnej infraštruktúry:

- vybudovanie spoločnej čistiarene odpadových vôd s obcou Malá Franková a splaškovej kanalizácie, vrátane napojenia na čistiareň odpadových vôd,
- dobudovanie kapacít pre zásobovanie obce elektrickou energiou a plynom,
- vykonávanie údržby na vodných tokoch,
- zlepšovanie vodohospodárskych pomerov na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k trvalo udržateľnej stabilizácii pomerov za extrémnych situácií ako povodňových, tak aj v období sucha,
- dobudovanie ochrannej priekopy na odvedenie dažďových vôd do Frankovského potoka a jeho prítokov,
- zlepšenie dopravného systému obce, odstránenie dopravných závad na cestách III/3110, III/3109 a na miestnych komunikáciách, dobudovanie siete peších komunikácií a plôch, turistických a cyklistických ciest,
- dobudovanie a udržiavanie asfaltového cyklistického chodníka cez hraničný prechod do susednej poľskej obce Kacwin,
- spropagovanie a udržiavanie dvoch malých vodopádov na rieke Osturnianka (jeden na slovenskej, druhý na poľskej strane).
- udržiavanie novovybudovanej príjazdovej asfaltovej cesty z centra susednej obce, Malej Frankovej, ktorá vedie až k dolnej stanici lyžiarskych zjazdoviek Furmanec I a Furmanec II, ktoré sa stali vynikajúcim rozšírením tunajšieho jedinečného lyžiarskeho strediska Ski Bachledova, ktoré je už dnes sprístupnené až z troch obcí. V tomto smere sa stalo celoslovenským unikátom
- ochrana priestorov na rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných komunikácií pretínajúcich štátnu hranicu bez kontroly, vnútri schengenského priestoru na úseku hranice s Poľskom a to: Veľká Franková–Kacwin, cestný prechod, na ceste III/3109.

6. V oblasti ochrany kultúrno-historických zdrojov:

- vyhlásiť za pamätihodnosti obce a chrániť historické objekty v centre obce, križe a božie muky,
- zabezpečiť jednoliato pôsobiaci charakter obce (prispôsobený pôvodnej architektúre a pôvodnej urbanistickej štruktúre bez použitia nevhodných plochých striech a pod.),
- zachovať, udržiavať a regenerovať historický pôdorys obce, rešpektovať vertikálne dominanty a priehľady na ne,
- rešpektovať a zachovať Národnú kultúrnu pamiatku Vodný mlyn s areálom vyhlásenú v roku 1986. Stavby v štýle ľudového staviteľstva z roku 1920.. Tvorí ju viaceré pamiatkové objekty:

- Vodný mlyn. Murovaný vodný mlyn. Upravovaný bol v roku 1954. Prízemná stavba s jednopriestorovou dispozíciou a štvorcovým pôdorysom. Nachádzal sa v severovýchodnej časti komplexu. Fyzický zánik.
- Technologické zariadenie. Technologické zariadenie, gáter. Upravované bolo v 70. rokoch 20. storočia. Nachádza sa v severovýchodnej časti komplexu.
- Ľudový dom. Zrubový omietaný ľudový dom. Upravovaný bol v 50. rokoch 20. storočia. Prízemná stavba s dvojdielnou a trojpriestorovou dispozíciou a obdĺžnikovým pôdorysom. Nachádza sa severozápadne od mlyna.

7. V oblasti odpadového hospodárstva:

- uprednostňovanie minimalizácie odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov,
- rozšírenie separovaného zberu úžitkových zložiek z komunálneho odpadu, vrátane separácie problémových látok,
- rekultivácia nelegálnych skládok,
- zriadenie zberného dvora a biokompostoviska v obci.

8. V oblasti ekostabilizačných a protipovodňových opatrení:

- zvýšiť ekologickú stabilitu riešeného územia, rešpektovať a zabezpečiť obnovu prvkov ÚSES,
- zamedzovať neopodstatneným výrubom drevín v miestnych biokoridoroch, predovšetkým v sprievodnej vegetácii tokov,
- nutné opravy a úpravy vodných tokov z dôvodov ochrany napr. pred prívalovými povodňovými vodami, prípadne z dôvodov podmývania a zosuvov realizovať ekologicky prijateľným spôsobom tak, aby sa v maximálnej miere zachoval prírodný charakter toku a bez zmeny trasy toku,
- v alúviách a nive vodných tokov nenechať charakter vlhkých a podmáčaných lúk
- nevnašať do prírodného prostredia voľnej krajiny a do intravilánu mesta nepôvodné a zároveň invázne druhy rastlín,
- lúčno-pasienkové lokality kosiť (spásť) a nelesnú drevinovou vegetáciu chovajúcu sa úspešne s agresívnym zarastaním v dôsledku absencie kosenia (pasenia) udržiavať v únosnej miere,
- pre náhradnú výsadbu zelene využívať plochy cintorína, nové plochy verejnej zelene a doplnenie brehových porastov vodných tokov. Vysádzať je potrebné najmä miestne druhy drevín,
- posilniť tvorbu mokradných spoločenstiev,
- zabezpečiť aplikáciu návrhu MÚSES do Projektu pozemkových úprav s dôrazom na implementáciu plošných a líniových prvkov zelene,
- zachovať a doplniť chýbajúcu krajinotvornú stromovú a krovitú vegetáciu (líniovú pozdĺž poľných ciest, miestnych potokov, na medziach, a plošnú v rámci veľkoblokových poľnohospodárskych štruktúr, hlavne z dôvodu zlepšenia migračných biokoridorov, úkrytových možností pre faunu),
- zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieroznú ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES a ekostabilizačných opatrení (biokoridory, vodozádržné medze a protierozné pásy zelene s krovinným porastom, zmenšenie obhospodarovanej celkovej ornej pôdy, protierozné oševné postupy a pod.),
- odstrániť pôsobenie stresových faktorov v územiach prvkov ÚSES (napr. nelegálne skládky odpadov, výrub, vyústenie odpadových vôd do vodných tokov a pod.),

- akúkoľvek výstavbu na lokalitách, ktoré v súčasnosti nie sú chránené pred prietokom Q100 - ročných veľkých vôd vodných tokov podmieniť zabezpečením ich adekvátnej protipovodňovej ochrany, úpravy tokov na Q100 realizovať biotechnickými metódami,
- zabezpečiť realizáciu povrchových protieróznych priekop zachytávajúcich prívalové vody,
- skoordinať všetky rozvojové zámery s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce a ekologicky optimálnym využívaním územia.

C.V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

Návrh riešenia Územného plánu obce Veľká Franková bol vypracovaný v jednom variantne, druhý variant je nulový s cieľom:

- vhodnej lokalizácie bytovej výstavby vo forme rodinných domov
- lokalizácie vhodných plôch pre podnikateľské aktivity
- zachovania a zveľadenia kultúrneho a archeologického dedičstva obce
- zlepšenia dopravného systému obce
- dobudovania chýbajúcej občianskej a technickej vybavenosti
- lokalizácie plôch pre rozvoj rekreácie a dobudovanie športových areálov
- zvýšenia ekologickej stability riešeného územia
- skvalitnenia systému separovaného zberu komunálneho odpadu
- skoordinovania všetkých rozvojových zámerov s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce

Výber z jedného variantu Návrhu ÚPN obce navrhovanej koncepcie rozvoja bývania predstavuje zhodnotenie viacerých vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú: vplyvy na krajinu, vplyvy na zdravie, environmentálne dôsledky, sociálno-ekonomické dôsledky, územno – technické dopady.

Z pohľadu vplyvov návrhu riešenia na životné prostredie možno zaradiť posudzovaný rozvoj, ktorý je zameraný predovšetkým na rozvoj bývania a príslušnej infraštruktúry, za rozvoj aktivít bez výrazných negatívnych vplyvov na obytné prostredie a okolitú krajinu.

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia Z hľadiska demografického nárastu obyvateľstva nulový variant problém nerieši, iba ho odsúva. Z hľadiska životného prostredia boli v prieskumoch a rozboroch identifikované environmentálne problémy, ktoré je potrebné riešiť. V dokumentácii Návrhu ÚPN-O sú tieto problémy riešené a sú navrhované opatrenia na ich elimináciu a odstránenie. V riešení ďalšieho rozvoja obce nie sú navrhované zámery s negatívnym vplyvom na životné prostredie, ale opatrenia na zlepšenie životného prostredia v celom katastrálnom území obce, **preto možno považovať nulový variant za najmenej priaznivý** z hľadiska hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

Z hľadiska splnenia požiadaviek zadania a urbanistickej koncepcie a z hľadiska hodnotenia rôznych vplyvov (vplyvy na krajinu, vplyvy na zdravie, environmentálne dôsledky, sociálno-ekonomické dôsledky, územno – technické dopady) sa pre riešenie návrhu územného plánu preferuje variant tvorby Návrhu územného plánu obce, ktorý má strategický charakter vo vzťahu k priaznivým vplyvom na životné prostredie, aj vo vzťahu k demografického nárastu z dôvodu sústredenia výstavby do bezprostredného dotykového územia v obci a minimalizácie dopadov na krajinu a jej chránené časti.

C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Riešenie územného plánu vychádza z komplexných prieskumov a rozborov a krajinnoeekologického plánu pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorý analyzuje stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny a dopĺňa územný systém ekologickej stability regionálneho významu o miestne prvky, ktoré sú prevzaté do riešenia územného plánu.

V procese hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie boli použité informácie o území publikované na internetových portáloch (kataster portál, pôdny portál, enviroportál, SHMÚ, a pod.) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Na základe týchto údajov boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie. Zo záverov správy je možné konštatovať, že realizáciou variantu Návrhu riešenia územného plánu obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k značnému zlepšeniu celkového stavu životného prostredia a kvality života obyvateľov obce.

C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Samotný územný plán obce nemá priamy vplyv na životné prostredie, nakoľko ide o územnoplánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja obce a na základe analýzy, ktorá bola vypracovaná pred riešením Návrhu územného plánu. Neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní správy môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvu na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené konkrétnymi kvantitatívnymi ukazovateľmi.

C.VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Návrh riešenia územného plánu obce Veľká Franková vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácie a v súčasnosti platných vykonávacích právnych predpisov k uvedenému zákonu. Pri spracovaní územného plánu obce boli rešpektované záväzné časti ÚPN Prešovského samosprávneho kraja, ktorý bol schválený uznesením zastupiteľstva PSK č. 268/2019 zo dňa 26.08.2019, ktorého záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č. 77/2019 zo dňa 26.08.2019,

Na základe odporúčaní krajinoekologického plánu na optimálne funkčné a priestorové usporiadanie územia sú navrhnuté čiastočné úpravy spôsobu obhospodarovania územia s cieľom jeho optimálneho využitia. Návrh ÚPN O zásadným spôsobom nemení funkčné zónovanie a funkčné využívanie jednotlivých plôch obce okrem novo urbanizovaných plôch. V návrhu je riešené zvýšenie stupňa ekologickej stability celého hodnoteného územia najmä formou zväčšenia plochy

vzrastlej krajinej vegetácie a verejnej zelene, zlepšenie stavu dopravného systému a vybudovanie chýbajúcich zložiek technickej infraštruktúry (najmä vodovodu, kanalizácie a ČOV). Návrh je riešený na princípe rešpektovania zásad trvalo udržateľného rozvoja. Výsledný variant, t.j. variant pre návrh riešenia územného plánu bude predstavovať vhodný rozvojový dokument pre obec Veľká Franková v dlhodobom horizonte, umožní primeraný rozvoj obce v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a rozvoj zamestnanosti s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou. **Neprináša žiadne návrhy, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu, ale naopak prináša riešenie pre výrazné skvalitnenie životného prostredia.**

C.IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

Spracovateľ strategického dokumentu:

ARCHING® SNV s.r.o.,
Ing. Arch. Michal Kuvik
Okružná 787/18,058 01 Poprad
č. osv. 0851 AA
e- mail: kuvik@arching.sk

Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územného plánu:
Ing. Arch. Jarmila Vojtaššáková

C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, Zmeny a doplnky 2011
ÚPN Prešovského samosprávneho kraja 2019
Regionálny ÚSES okresu Kežmarok 2019
Územný plán obce Veľká Franková - prieskumy a rozbory
Územný plán obce Veľká Franková - Zadanie
Program hosp. a sociálneho rozvoja obce Veľká Franková

C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

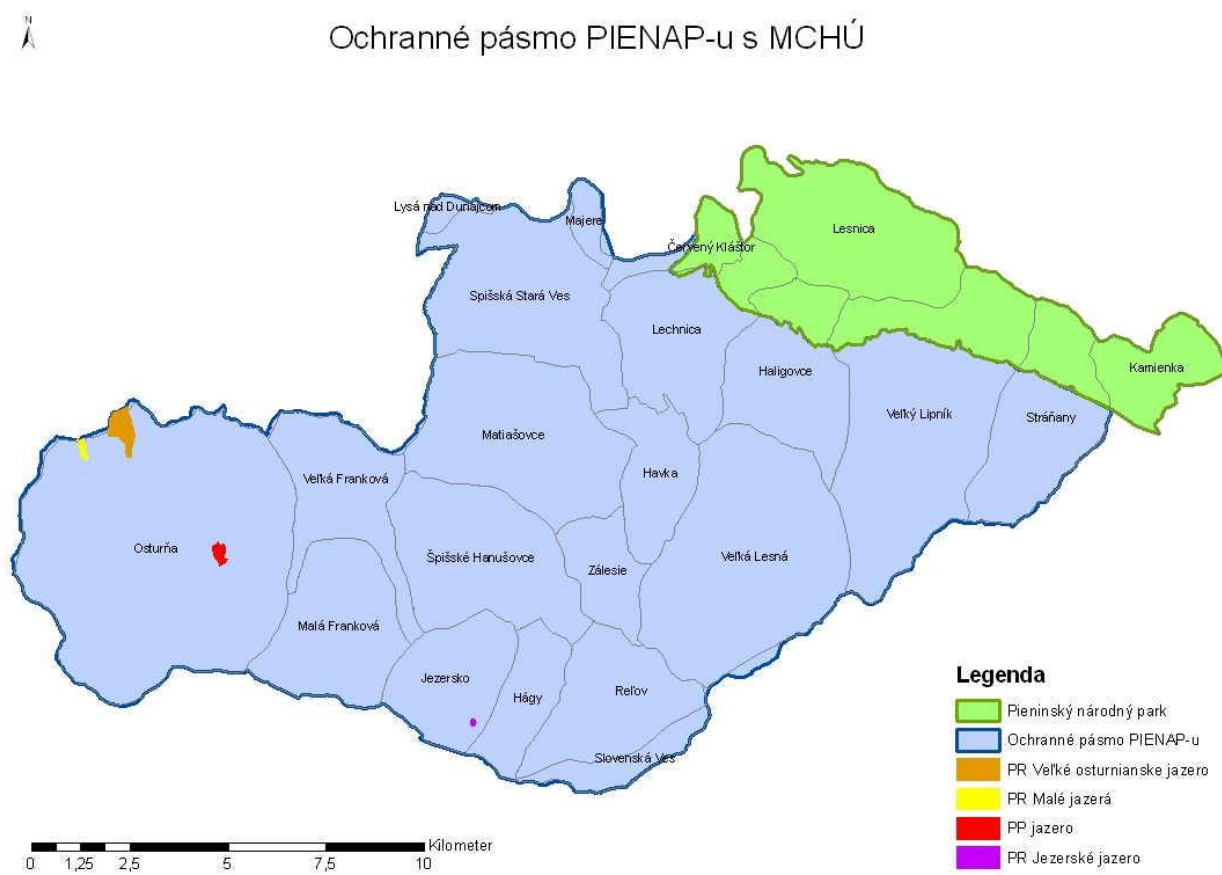
Pavol Soľava , starosta obce

Veľká Franková, dňa 14.06.2021

C.XII Grafická príloha

1. Obr.1 Ochranné pásmo PIENAPu a maloplošné chránené územia
2. Obr.2 Územie európskeho významu SKUEV0712 Osturniansky potok
3. Obr.3 MÚSES obce Veľká Franková
4. Obr. 4 Svahové deformácie v k.ú. Veľká Franková
5. Obr. 5 Radónové riziko v k.ú Veľká Franková
6. Obr. 6 Komplexný urbanistický návrh a VPS obce Veľká Franková

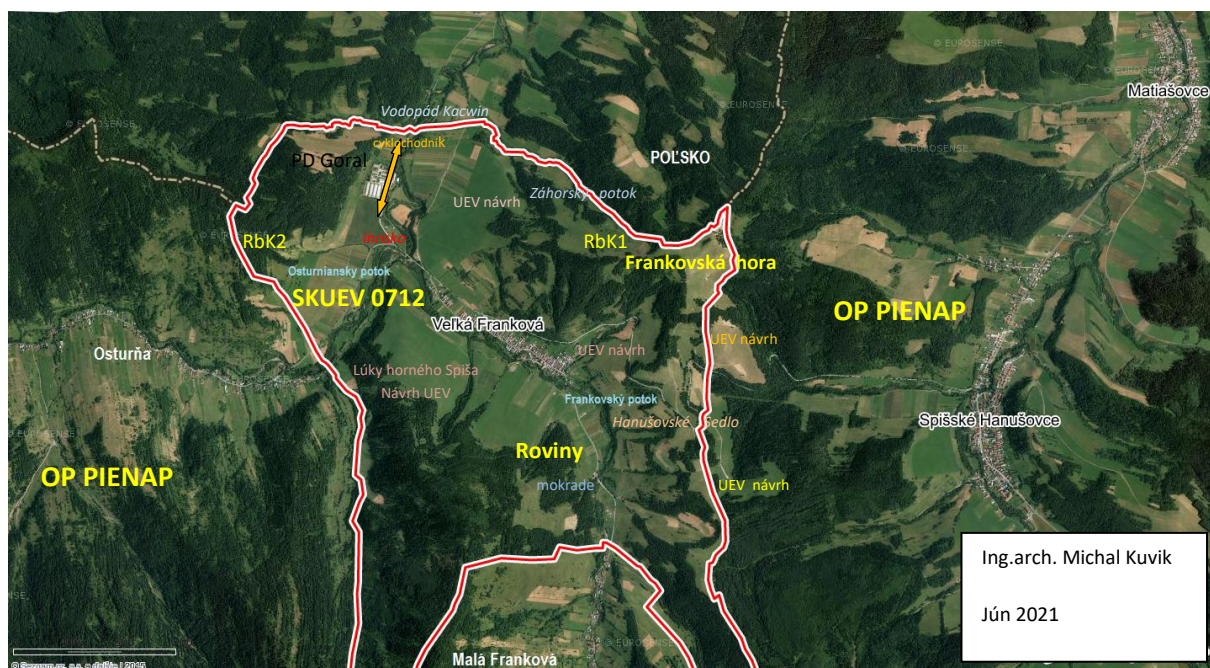
Obr.1 Ochranné pásmo PIENAPu a maloplošné chránené územia

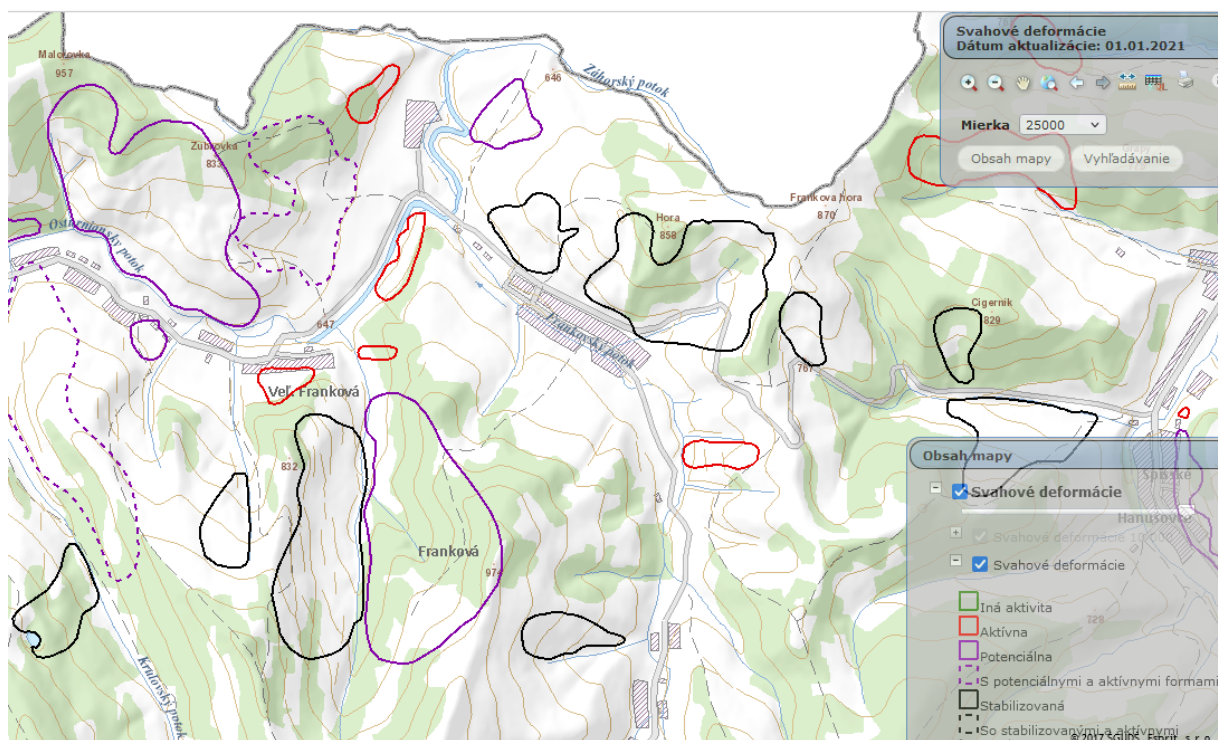
Obr.2 Územie európskeho významu SKUEV0712 Osturniansky potok

Obr.3 MÚSES obce Veľká Franková

Obr. 4 Svahové deformácie v k.ú. Veľká Franková

Obr. 5 Radónové riziko v k.ú. Veľká Franková

